

*VZGOJNI NAČRT
OSNOVNE ŠOLE
PREŽIHOVEGA
VORANCA
JESENICE*

2023/24

KAZALO

1. UVOD	2
1.1. Zakonodajna izhodišča	2
1.2. Pomen vzgojnega načrta in vizija šole	2
2. VREDNOTE IN NAČELA, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT	3
2.1 Družbeno sprejete vrednote	3
2.2. Načela, po katerih bomo vzgojno delovali:.....	3
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN VZGOJNI UKREPI.....	4
3. 1. Proaktivne in preventivne dejavnosti	4
3.2. Pogovor.....	4
3.3. Svetovanje in usmerjanje.....	4
3.4. Restitucija	5
3.5. Mediacija	5
3.6. Pohvale, priznanja, nagrade.....	5
3.7. Vrste vzgojnih ukrepov	6
4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI	6
4.1. Individualne oblike dela s starši so:.....	6
4.2. Skupinske oblike dela s starši so:	6
4.3. Svet staršev	6
5. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA	6
6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA.....	7

1. UVOD

Vzgojni načrt šola sprejme na podlagi 60. d. člena Zakona o osnovni šoli.

Vzgojni načrt šole je dokument, s katerim šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja (2. člen ZOsn).

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

Vzgojni načrt se lahko dopolnjuje ali spreminja. Letne evalvacije vzgojnega dela šole so podlaga njegovega dograjevanja in spreminjanja.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole (4. odstavek 60.d člena ZOsn).

1.1. Zakonodajna izhodišča

- Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/2007, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13; 2. člen – cilji izobraževanja, 60.d člen in 60. f člen – vzgojni opomini)
- Priporočila o načinu oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta
- osnovne šole (MŠŠ; avgust 2008)
- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989)
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS (izdalo MŠŠ, 1995)
- Izhodišča kurikularne prenove (pripravil NKS, 1997)
- ZOFVI (16/07, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D, 2. člen – cilji vzgoje in izobraževanja)

1.2. Pomen vzgojnega načrta in vizija šole

Vzgojni načrt šole je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje in izobraževanja. Zagotavlja avtonomno oblikovanje pravil, ki zagotavljajo varno in spodbudno okolje za vse udeležence.

Vizija naše šole je, da je in bo usmerjena v doseganje temeljnih vrednot sodobne šole: skrbeti za posameznika in njegov razvoj, skrbeti za enake možnosti izobraževanja in doseganje znanja, gojiti spoštovanje, strpnost in zaupanje med udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa in biti odprti v širši regijski in mednarodni prostor.

2. VREDNOTE IN NAČELA, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT

2.1 Družbeno sprejete vrednote

Družbeno sprejete vrednote so zapisane v Ustavi republike Slovenije, Zakonu o osnovni šoli in v mednarodnih dokumentih. Temeljijo na splošno priznanih civilizacijskih usmeritvah, kot so:

- spoštovanje človekovih in otrokovih pravic,
- demokracija in pravna država,
- pravičnost, solidarnost, sočutje
- strpnost, osebna svoboda, dostojanstvo in varnost,
- svoboda gibanja, govora in izražanja misli,
- verska svoboda, svoboda drugih prepričanj,
- svoboda izražanja narodne pripadnosti in uporaba svojega jezika in pisave,
- domoljubje in narodna zavest,
- medkulturni dialog v lokalnem, evropskem in širšem okolju,
- spoštovanje in varovanje družbenega ter naravnega okolja,
- odgovoren odnos do lastne, tuje in skupne lastnine.

2.2. Načela, po katerih bomo vzgojno delovali:

- načelo vzajemnega spoštovanja,
- načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev,
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja,
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline,
- načelo strokovne avtonomije,
- načelo osebnega zgleda zaposlenih na šoli.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN VZGOJNI UKREPI

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov in oddelkov in ko je potrebno, tudi na ravni posameznih učencev.

3. 1. Proaktivne in preventivne dejavnosti

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti, s katerimi želi oblikovati okolje, v katerem bodo učenci zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter razvijali samostojnost in odgovornost. Dejavnosti šola izvaja v okviru ur rednega pouka, v okviru ur oddelčne skupnosti, kot dneve dejavnosti ali kot projektno delo.

Proaktivne in preventivne dejavnosti obsegajo:

- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetost
- skupno oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah šolskega življenja in načinih ravnanja
- sistematično razvijanje socialnih veščin in čustvene inteligentnosti
- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost
- izvajanje dežurstva zaposlenih in učencev po razporedu
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov

3. 2. Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor med strokovnim delavcem in učencem. V pogovor se po potrebi vključi starše in vodstvo šole.

3.3. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje vključujeta naslednja področja:

- reševanje problemov povezanih z otrokovim razvojem
- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela
- vrednotenje lastnega vedenja in odnosa do drugih
- prevzemanje odgovornosti za svoje ravnanje
- konstruktivno reševanje problemov
- razreševanje stisk povezanih z odraščanjem, ucnim uspehom ter težavami v medsebojnih odnosih z vrstniki in odraslimi

Svetujejo in usmerjajo strokovni delavci šole. V kolikor otrok potrebuje daljše spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se otroka s soglasjem staršev vključi v obravnavo v svetovalni službi in/ali se ga vključi v individualno in skupinsko pomoč. Če se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih obravnava v šoli ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlagamo obravnavo v zunanjih institucijah.

Če starši odklanjajo sodelovanje ali vključevanje v zunanje oblike pomoči, šola sproži postopke pri ustreznih institucijah.

3.4. Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki v nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov. Učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil kakršnokoli škodo, omogoča, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za način poravnave.

Temeljna načela restitucije:

- poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo
- zahteva odločitve in napor ter razmišljanje povzročitelja
- oškodovanec sprejme obliko poravnave kot primerno nadomestilo povzročene škode
- spodbuja pozitivno vedenje

Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije.

3.5. Mediacija

Mediacija je proces, v katerem udeleženca s pomočjo mediatorja s pogovorom izpostavita sporna vprašanja. Skupaj oblikujeta dogovor, s katerim se strinjata oba udeleženca.

Načela mediacije:

- prostovoljnost
- zaupnost
- nepristranskost mediatorja
- sooblikovanje postopka

3.6. Pohvale, priznanja, nagrade

Vrste in način podeljevanja opredeljujejo Pravila šolskega reda.

3.7. Vrste vzgojnih ukrepov

Kršitve in vrste vzgojnih ukrepov so opredeljeni v Pravilih šolskega reda. Izrekanje vzgojnih opominov v osnovni šoli je urejeno v skladu s 60.f členom Zakona o Osnovni šoli.

4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

4.1. Individualne oblike dela s starši so:

- govorilne ure
- sprotno obveščanje staršev (po telefonu ali v pisni obliki)
- razgovori s svetovalno delavko
- razgovori z vodstvom šole

4.2. Skupinske oblike dela s starši so:

- roditeljski sestanki
- predavanja
- delavnice
- prireditve

4.3. Svet staršev

Za organizirano uresničevanje interesov staršev deluje na šoli Svet staršev.

5. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Šola v dokumentu Pravila šolskega reda natančneje opredeli:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- pohvale, priznanja, nagrade,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti ter
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni učenci, zaposleni in zunanji obiskovalci. Letne evalvacije vzgojnega dela šole so podlaga za njegovo dograjevanje in spreminjanje.

Vzgojni načrt je bil obravnavan in sprejet na pedagoški konferenci 28. 9. 2023, obravnavan na seji Sveta staršev 17. 10. 2023 in sprejet na seji Sveta zavoda 17. 10. 2023. Velja od 18. 10. 2023 dalje. Objavi se na oglasni deski in na spletni strani šole.

Predsednica Sveta zavoda:

Uršula Žumer, prof.

V.d. ravnateljice:

Jelka Kusterle, prof.

